

Veelgestelde vragen: voor zwangeren en kraamvrouwen

Wat kan ik verwachten als ik kraamzorg in 2026 nodig heb?

- **Waarom deze FAQ?**

De kraamzorg heeft te weinig kraamverzorgenden. Misschien heeft jouw verloskundige dit verteld of heb je het van iemand anders gehoord. We willen je graag vertellen over de afspraken die voor 2026 zijn gemaakt met de verzekeraars. En wat dit voor jou kan betekenen wanneer je gaat bevallen of al bevallen bent.

- **Is het tekort aan kraamverzorgenden overal even erg?**

Gelukkig is dit niet overal zo. Er zijn ook regio's waar de tekorten minder erg zijn. Je kunt je daar gewoon inschrijven bij een kraamzorgaanbieder. De kraamzorgaanbieder levert dan meestal genoeg uren. Zij informeren je bij de aanmelding en intake. Het verschilt tussen regio's, gemeentes en in de periodes van het jaar waar de grootste tekorten zijn. Inmiddels is in bijna heel Nederland een tekort aan kraamverzorgenden in de zomer.

- **Hoeveel kraamzorg krijg ik?**

Met de zorgverzekeraars zijn afspraken gemaakt hoe aanbieders kraamzorg gaan verdelen. Als het nodig is gaan de kraamzorgorganisaties de kraamzorg verdelen. Zo hopen kraamzorgorganisaties iedere cliënt minimaal 24 uur kraamzorg te geven. Jouw inschrijving is definitief als een kraamzorgorganisatie minstens 24 uur kraamzorg kan geven.

Als er minder kraamzorg is kan het o.a. zijn dat:

- een leerling-verloskundige helpt bij de bevalling.
- de kraamverzorgende niet opstart in de nacht en pas in de ochtend komt.
- Of dat een lactatiekundige* helpt bij de borstvoeding in plaats van de kraamverzorgende.

- **Zijn er meer opties?**

In overleg met jou is het ook een optie om voor een deel digitale kraamzorg te krijgen.

Dan krijg je voorlichting en uitleg via een app, filmpjes en beeldbellen. In sommige regio's kan je geen 24 uur kraamzorg krijgen. In deze regio's wordt daarom soms een (tijdelijk)kraamcentrum ingericht. Als jij dat wil, dan kun je daarheen voor kraamzorg. In een kraamcentrum krijg je namelijk altijd kraamzorg. Er zijn bijvoorbeeld kraamcentra in Eindhoven, Bergen op Zoom, Utrecht en Groningen.

- **Wat gebeurt er als de kraamzorgorganisatie die ik graag wil geen 24 uur kraamzorg kan geven?**

Kan de kraamzorgaanbieder minder dan 24 uur zorg bieden? En kunnen andere kraamzorgaanbieders in de regio dat ook niet? Dan vragen zij jou of je op de regionale wachtlijst wil. Je krijgt dit te horen als inschrijven niet lukt. Kraamzorgaanbieders proberen in de regio de zorg en uren te verdelen. Ze werken goed samen, zodat iedereen kraamzorg kan krijgen. Dit kan van een organisatie zijn, of van een zzp'er. Het kan zijn dat je pas later in jouw zwangerschap hoort welke aanbieder jou kraamzorg gaat geven. In de regio spreken kraamzorgaanbieders af van welke aanbieder jij zorg krijgt. Ook spreken zij af wie de intake doet als je nog op de wachtlijst staat.

- **Wat is minimale zorg?**

Minimale zorg betekent dat de kraamverzorgende alleen de zorg doet die écht moet:

- De kraamverzorgende doet medische controles die nodig zijn.
- De kraamverzorgende doet verzorging bij de bevallen vrouw en de baby.
- De kraamverzorgende helpt je bij het zorgen voor jouw kindje. Ze geeft bij jou thuis voorlichting en uitleg. Kies je ook voor digitale zorg? Dan geeft de kraamverzorgende uitleg thuis en extra uitleg digitaal.

De kraamverzorgende is dan 3 uur per dag bij jou in huis. Dit doet zij tot 8 dagen na de bevalling. Heb je eerst een paar dagen in het ziekenhuis of in een kraamcentrum gelegen? Dan krijg je minder kraamzorguren. Zo kan de kraamverzorgende naar meer gezinnen op 1 dag. Daarom is de kraamverzorgende er ook niet altijd om dezelfde tijd. Ze kan in de ochtend of in de middag komen.

- **Wat doet de kraamverzorgende niet bij minimale zorg?**

Door minder kraamzorguren heeft de kraamverzorgende minder tijd. Dan kan ze sommige dingen niet (zo goed) doen als anders.

1. De kraamverzorgende heeft minder tijd om op te letten wat er wel goed gaat. Of waar meer hulp bij nodig is. Ze heeft minder tijd om advies en uitleg te geven en herhalen. De (extra) digitale zorg kan hier een oplossing voor zijn. Bijvoorbeeld door gegeven uitleg terug te kijken. Of door beeldbellen met de kraamverzorgende als je alleen thuis bent. Tijdens het beeldbellen kun je vragen stellen en zorgen uiten als je die hebt.
2. De kraamverzorgende heeft te weinig tijd om te ondersteunen in huishouden. De kraamverzorgende kan dan niet:
  - de badkamer schoonmaken,
  - het toilet schoonmaken,
  - het bed(je) verschonen,
  - en de was doen.

- **Wat kan ik zelf doen om voor te bereiden?**

We begrijpen dat jij graag wil weten hoeveel kraamzorg je krijgt als jij bent uitgerekend. Dit krijg je te horen bij de inschrijving. Sta je op de regionale wachtlijst? Dan kan een kraamzorgaanbieder in de regio die ruimte heeft jou van de lijst afhalen. Zij nemen dan contact met jou op dat je ingeschreven kan worden. Ook bij de intake ontvang je hier informatie over. Is er iets niet duidelijk? Dan is het belangrijk om hiernaar te vragen. Je kan het beste jouw vragen stellen bij de kraamzorgaanbieder waar jij bent ingeschreven. Of bij de contactpersoon van de wachtlijst in jouw regio.

De Verloskundigenpraktijk weet vaak ook wat de afspraken zijn in jouw regio. Is het nog onduidelijk? Neem dan contact op met jouw zorgverzekeraar. De zorgverzekeraar weet ook bij wie jij terecht kan met vragen.

Krijg je 24 uur kraamzorg? Dan kun je van tevoren zorgen voor ondersteuning in huis van vrienden, familie of andere mensen om je heen. Misschien is het (ook) mogelijk voor jouw partner om extra thuis te zijn. Ook kan je vaak voor de bevalling al gebruik maken van digitale zorg. Zo kun je bijvoorbeeld via een app uitlegfilms kijken. Dan ben je goed voorbereid.

- **Wat als ik toch meer zorg nodig heb?**

Het kan zijn dat je door onverwachte situatie(s) meer professionele zorg nodig hebt. Jouw verloskundige of de kraamverzorgende houdt dit meestal in de gaten. In de regio wordt goed gelet op extra zorg. Zo kunnen kraamzorgaanbieders op tijd schuiven als dat nodig is.

- **Waarom weet ik soms pas laat wie de kraamzorg gaat geven?**

We begrijpen dat het frustrerend is als je pas laat hoort wie jouw kraamzorg gaat geven. Zelfs als je jezelf op tijd hebt aangemeld. Over het algemeen kan je een bevalling niet plannen. Daarom weet de kraamzorgaanbieder pas op het laatste moment hoeveel cliënten kraamzorg nodig hebben. Soms blijven cliënten langer in het ziekenhuis. Of wordt een zieke kraamverzorgende sneller beter dan verwacht. Dan zijn er meer kraamverzorgenden beschikbaar. Kraamzorgaanbieders in een regio werken goed samen om iedereen kraamzorg te geven.

- **Waarom kan je jezelf beter inschrijven bij één organisaties in plaats van meerdere?**

Als een kraamzorgorganisatie geen 24 uur kraamzorg kan geven, dan kom je op een regionale wachtlijst. Schrijf je je in bij meerdere kraamzorgorganisaties? Dan lijkt het alsof er meer aanvragen zijn voor kraamzorg. Terwijl dat in het echt niet zo is. Een kraamzorgorganisatie zet dan een stop op nieuwe inschrijvingen. Maar die stop op inschrijven is dan eigenlijk niet nodig.

Het plannen van kraamzorg kost geld. Eerst schrijf je je in bij de kraamzorgorganisatie. Na de inschrijving gaat de kraamzorgaanbieder meteen kraamzorg voor jou plannen. Schrijf je je in bij meerdere kraamzorgorganisaties? Dan gaan meerdere kraamzorgorganisaties de kraamzorg voor jou plannen. En dat kan geld kosten. Door je in te schrijven bij één organisatie voorkom je extra kosten als je toch geen gebruik maakt van je inschrijving

- **Waar kan ik meer informatie vinden?**

Op [de website van Bo geboortezorg](#) vind je meer informatie. Hier staan de afspraken die Bo geboortezorg en Zorgverzekeraars Nederland hebben gemaakt voor 2026. Ook staat daar een overzicht van de regio's met veel personeelskrapte. Op deze website staat meer informatie hoe het werkt als je op de wachtlijst staat. Daar is een aparte FAQ voor: [klik hier voor de FAQ](#).

De kraamzorg is ook bezig met andere oplossingen. Bijvoorbeeld dat later iedereen passende kraamzorg krijgt. Dat is kraamzorg die aansluit bij wat een gezin nodig heeft. Deze oplossingen zijn nodig om te zorgen dat ook in de toekomst gezinnen kraamzorg krijgen.

- **Waar kan ik mijn ervaringen te delen?**

De ervaringen van cliënten zijn belangrijk. Na afloop van je bevalling, ontvang je een link naar de PREM geboortezorg. Daar kun je ervaringen delen over de zorg tijdens je zwangerschap, bevalling en kraamperiode. De ervaringen zijn anoniem en we voegen alle ervaringen samen. Ook kan je je ervaringen delen via het [Cliëntenpanel Geboortezorg](#).

Woordenlijst:

Zorgverzekeraar(s)*: De zorgverzekeraars regelt dat jij zorg krijgt. Het grootste deel van jouw zorgkosten betaalt de zorgverzekeraar. Ook maakt de zorgverzekeraar afspraken met zorgaanbieders wie de zorg aan jou gaat geven als je dit nodig hebt.

Kraamzorgorganisatie*: Een bedrijf dat kraamzorg geeft aan vrouwen die gaan bevallen en/of net bevallen zijn.

Lactatiekundige*: Een specialist op het gebied van borstvoeding.

Kraamcentrum*: Een plek waar je meerdere dagen kan blijven na de bevalling. Hier kun jij gewoon kraamzorg krijgen. Alleen ben je dan niet thuis.